

Артюмов К.Ю.,
студент 6 курсу, 2 групи,
Інституту прокуратури та кримінальної юстиції Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ НА ПРИКЛАДІ НІМЕЧЧИНИ, ЯКІ ДОРЕЧНО ЗАПРОВАДИТИ В УКРАЇНІ

Ключові слова: запобігання злочинності, державна програма, віктимність.

Анотація. У тезах розглянуто досвід Німеччини у боротьбі зі злочинністю та наведено практичні рекомендації для попередження злочинності.

Аннотация. В тезисах рассмотрен опыт Германии в борьбе с преступностью и приведены практические рекомендации для предупреждения преступности.

Ключевые слова: предотвращение преступности, государственная программа, Виктимность.

Summary. The theses consider the experience of Germany in the fight against crime and provide practical recommendations for crime prevention.

Key words: crime prevention, state program, victimization.

На сучасному етапі кримінологія проходить етап формування нової парадигми, зміни наукового світогляду, генерування ідей та упровадження інновацій. Майбутнє кримінології багато в чому визначається теперішнім станом наукової думки, а також перспективами розвитку кримінологічної доктрини і практики боротьби із злочинністю [1]. Різниця підходів запобігання злочинності полягають у фокусуванні вектору розвитку: у деяких країнах робиться акцент на професіоналізмі співробітників поліції, вважаючи, що досвідченого злочинця може упіймати лише добре підготовлений спеціаліст. Отже ставка робиться саме на навчання правоохоронців і в цьому вбачається запобігання злочинності – швидко розкрити злочин. Це дуже ефективна методика, але якщо виходити із самого поняття «запобігання злочинності» ця тактика є не зовсім

коректною, адже розкриття злочину ведеться вже після вчинення злочину, а попередження передбачає вчинення дій, що спрямовані на припинення процесів, що породжують вчинення правопорушення, а отже більш правильнішими будуть методи де акцент робиться на усунення саме причин, що породжують злочинність.

Одні країни намагаються розвивати економіку, піднімати рівень життя населення і боротися із безробіттям, інші займаються підвищенням рівня правосвідомості населення. Хоча в деяких випадках зокрема автоматизація має зворотній ефект. Роботизація та автоматизація виробничого процесу повинна бути спрямована на полегшення та покращення життя та здоров'я працівників, зокрема шляхом зменшення робочих місць у небезпечних, шкідливих та важких умовах праці, що вимагає відповідних змін до трудового законодавства [2].

Цікавим є досвід Німеччини, де в порівнянні із 2017 роком у 2019 рівень злочинності знизився на 40% а розкриваність злочинів збільшилась майже на 55%. Це найкращі показники у Європі, завдяки ряду державних заходів, спрямованих на підвищення соціальної активності населення.

У Німеччині існує державна програма дотацій приватним особам, які вирішили замінити на більш надійні двері та вікна своїх осель. Особа, яка вирішила скористатись такою програмою, звертається до компетентного органу із заявою про бажання укріпити своє житло. І держава повертає заявнику частину витрачених коштів на обладнання житла засобами охорони, що одночасно забезпечує як захист самого населення, зниження почуття небезпеки так і ускладнює вчинення нових злочинів. Успіхи цієї моделі підтверджуються статистикою: зниження квартирних крадіжок на 17% у порівнянні із минулорічними показниками.

Існує програма «K-Burglari» (проти взлому) яка полягає у забезпеченні населення інформацією, що розміщується на спеціальному сайті, про те як можна себе захистити від крадіжок різного роду і що робити, якщо стали жертвою. Інформація розміщена за рубриками, приміром: розділ викрадення комп'ютерної техніки.

Програма «Попередження злочинності» (ProPK) Передбачає інформування населення про стан злочинності і способи боротьби із нею.

Програма «Aktion to was» за якою для населення проводять семінари-курси на яких вчать не бути байдужими і не боятися звертатися до поліції, якщо стали свідками правопорушення.

Наша ідея зовсім проста: на українському телебаченні, ютубі та особливо у новинах, бо їх дивляться майже всі, крутити між рекламами коротенькі поради, як вберегтися від крадіжок, знімати короткі ролики у яких описуються реальні випадки крадіжок, обставини, які до них призвели і варіанти вирішення ситуацій, які скалися.

Отже не лише через застосування кари можливе забезпечення запобігання злочинності. Застосовуючи кримінальне покарання, і законодавець, і правозастосувач, і суспільство в цілому зазвичай розраховують на те, що у кінцевому підсумку поведінка правопорушника наблизиться до певного зразка, взірця та не становитиме більше загрози для охоронюваних законом інтересів[4]. Запровадження цієї ідеї має ряд переваг: по перше – не треба організовувати спеціальні курси чи семінари, розробляти програми та учбові плани. Просто постійно «крутити» у медіа ресурсах такі короткі поради та інформування населення і це, на нашу думку, може вплинути на зменшення рівня злочинності шляхом підвищення рівня обачності самого населення. Багато злочинів вчиняється через залишення без достатньої уваги, як зазначає Головкін Б.М. «...Фізична складова віктимної поведінки полягає у недотриманні чи неналежному дотриманні правил особистої та майнової безпеки. Діапазон такої поведінки доволі стандартний: незабезпечення збереженості свого майна, бажання отримати вигоду та уникнути необхідних витрат, зекономити час, мінімізувати трудовий внесок, надмірна довіра малознайомим людям, перебування у небезпечних місцях.» [5, 9]. Приміром, вигнав авто із гаража лишивши із ввімкненим двигуном та ключами у замку запалення, поки вийшов зачинити ворота – авто викрали. І це лише через втрату пильності. Також у новинах буде доцільним проводити огляд кримінальної статистики, хоча б раз на місяць чи щоквартально, – тому що не кожна особа буде приділяти значної уваги аби зайти на сайт Держкомстату для ознайомлення із свіжою статистикою, тому аби покращити діяльність у сфері запобігання злочинам – необхідно спростити доступ людям до такої інформації. Люди стануть більш обачнішими.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Головкін Б.М. Теперішнє і майбутнє кримінології // Проблеми законності. Харків : Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого. 2020. № 149. С. 168- 184. URL: <http://plaw.nlu.edu.ua/article/view/200724/205532>.
2. Robotization of manufacturing process: economic and social problems and legal ways of their solution / O. E. Kostyuchenko, T. V. Kolesnik, Z. V. Bilous, O. V. Tavolzhanskyi // Financial and credit activity: problems of theory and practice. – 2019. – Vol. 3, is. 30. – P. 454–462.
3. Офіційний сайт Міністерства Юстиції Німеччини <https://www.bmjv.de/>
4. Яковець І., Автухов К., Таволжанський О. Виправлення засуджених через застосування кримінальних покарань: реалії та перспективи. Правовий вплив на неправомірну поведінку: актуальні грані: монографія. Миколаїв: Іліон, 2016. С. 126–162
5. Головкін Б. М. Віктимна поведінка жертв злочинів // Проблеми законності. 2016. Вип. 135. С. 124-136. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2016_135_15.
6. Ovcharenko, Mykola O; Tavolzhanskyi, Oleksii V; Radchenko, Tetiana M; Kulyk, Kateryna D; Smetanina, Nataliia / Combating Illegal Drugs Trafficking Using the Internet by Means of the Profiling Method /Tavolzhansky O. V.// V. Journal of Advanced Research in Law and Economics; Craiova Том 11, Изд. 4(50), (Summer 2020): 1296-1304. DOI:10.14505/jarle.v 11.4(50).26 (1,1 д.а.)
7. Головкін Б.М. Теперішнє і майбутнє кримінології // Проблеми законності. Харків : Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого. 2020. № 149. С. 168- 184. URL: <http://plaw.nlu.edu.ua/article/view/200724/205532>

Науковий керівник: к.ю.н., доцент О.В. Таволжанський